

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk
Uw brief
Onderwerp

Ons kenmerk U25-001008
Beh. door
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Datum 12 maart 2025
Doorkiesnr.
Bijlage(n) 1

Beste leden en burgerleden van de gemeenteraad,

“Deze raadsinformatiebrief is regionaal tot stand gekomen en zal op hetzelfde moment verspreid worden onder alle raden van de 9 gemeenten van West-Brabant West.”

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over het programmaplan "Normaliseren – Verdragen en Vertragen", ontwikkeld in opdracht van de negen gemeenten binnen de jeugdhulpregio West Brabant West, samen met regionale partners en jeugdhulpaanbieders. Het programmaplan is als bijlage bij deze brief gevoegd.

De toenemende vraag naar jeugdhulp, wachtlijsten en schaarste aan zorg dwingt ons na te denken over meer sturing op jeugdhulp. Voor de periode 2022-2025 is de regiovisie jeugdhulp "Koersvast, op weg naar de nieuwe balans" vastgesteld, waarin normaliseren een belangrijk thema is. Deze regiovisie is vastgesteld in de colleges en Gemeenteraden. In het voorjaar van 2023 heeft de regionale werkgroep een brede werksessie georganiseerd met de regionale beleidsadviseurs en lokale aanstuurders van de negen gemeenten in West Brabant West. Gezamenlijk is besloten prioriteit te geven aan het thema normaliseren, mede ingegeven door de grote vraag naar jeugdhulp. Deze behoefte benadrukt de noodzaak van een goed geïmplementeerde visie op normaliseren. Het begrip normaliseren is complex en niet iedereen heeft een heldere definitie ervan.

Om gemeenschappelijke waarden over normaliseren te benoemen en het gesprek in de regio te faciliteren, zijn in 2023 meerdere verkenningssessies georganiseerd. Samen met partners uit de domeinen jeugd en onderwijs, maar ook ervaringsdeskundige ouders en jeugdigen is er gesproken over het onderwerp normaliseren. Op basis van deze gesprekken en de daar opgehaalde input, is een programmaplan opgesteld. Dit plan heeft als doel het ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie op normaliseren, het creëren van meer draagvlak en het uitzetten van doelgerichte adviezen om normaliseren in de regio te bevorderen. Het programmaplan is in september 2024 door de negen bestuurders jeugd vastgesteld.

Uitgangspunten

Uit de verkenningssessies zijn de volgende uitgangspunten voortgekomen:

- Maatschappelijke acceptatie dat ieder mens uniek is.
- Het gewone leven van de inwoners staat centraal; het biedt voldoende ruimte om jezelf te zijn en jezelf te ontwikkelen.
- We investeren in preventie en vroegsignalering zodat inwoners voldoende steun kunnen vinden in het gewone leven.
- Inclusiviteit staat voorop, verschillen worden niet uitvergroet of gemedicaliseerd maar juist gewaardeerd.
- Gewone problemen worden gewoon opgelost, voorop staat het recht op een oplossing, niet het recht op zorg.
- We gaan uit van wat iemand kan i.p.v. iemands beperkingen, iedereen kan een waardevolle bijdrage leveren.
- Als dat nodig is, bieden we als gemeente een passende oplossing aanvullend op wat mensen zelf al kunnen.
- We werken vanuit de praktijk van inwoner/professional, gericht op gedeeld eigenaarschap.

- We nemen een onderzoekende houding aan, nemen de tijd en ruimte voor een ander om met een breder perspectief naar problematiek te kijken.

Advies

Uit de verkenningssessies is gebleken dat normaliseren een beweging is, een cultuurverandering wat een lange termijn aanpak vergt. Uit de verkenningssessies zijn verschillende rode draden voortgekomen. Deze zijn gethematiseerd, waarnaar onderstaande adviezen aan de gemeenten zijn uitgewerkt:

1. Vervlecht normaliseren in de gemeentelijke visie, strategie en beleid.
2. Versterk de pedagogische basis in het voorliggend veld.
3. Werk aan houding en gedrag.

Regionale rol normaliseren

De regionale werkgroep ziet haar rol voornamelijk regionaal, als aanjager, denktank, inspirator en kennis op het gebied van data en ervaringen in wat werkt. In september heeft de regionale bestuurstafel jeugd het programmaplan vastgesteld. Inmiddels is de regionale werkgroep van start gegaan met onder andere onderstaande; Het inventariseren van goede voorbeelden uit beleid en praktijk die aansluiten bij de visie op normaliseren in West Brabant West, evenals het bieden van ruimte voor initiatieven die hieraan bijdragen. Samen met de verkenner en het programmteam normaliseren wordt onderzocht welke initiatieven effectief zijn, waarbij werkzame en belemmerende factoren in kaart worden gebracht om te investeren in wat werkt en los te laten wat niet werkt. Verkenner, bestaande uit professionals die zich tijdens de verkenningssessies hebben aangemeld, fungeren als klankbord en vooroploper. Daarnaast wordt bij lokale gemeenten geïnventariseerd in hoeverre het jeugdzorggebruik per wijk inzichtelijk is en welke acties hieraan worden gekoppeld. Doorlopend worden regionale en lokale dialoogsessies georganiseerd en ondersteund, waarin gemeenschapsleden, ouders, jeugdigen en professionals in de jeugdhulp vrijelijk kunnen spreken over normaliseren, om zo perspectieven en ervaringen te delen en een dieper begrip te creëren. Verder wordt input geleverd op de aanbesteding van de jeugdprofessional/toegangsmedewerker, een regionaal uitvoeringsplan Pedagogisch Basis opgesteld en landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen rondom normaliseren opgevolgd op basis van wetenschappelijk onderzoek en goede praktijkvoorbeelden.

Lokale implementatie en raakvlakken gemeente Bergen op Zoom

Het programmaplan normaliseren heeft veel raakvlakken met de lokale transformatie van het sociaal domein, het versterken van de sociale basis in onze gemeente en het inrichten van de stevige lokale wijkteams. De aanbevelingen uit het programmaplan normaliseren worden lokaal meegenomen in de werkwijze en er zal veel aandacht zijn voor houding en gedrag en cultuuromslag van inwoners, ketenpartners en medewerkers.

Met vriendelijke groet,

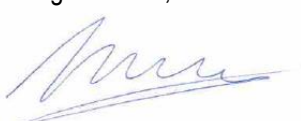
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

J. Perfors

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.